

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ГРУПАХ ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ ДЮСШ

Обґрунтовано план дослідної роботи з перевірки ефективності розроблених автором концептуальних засад організації виховного процесу у ДЮСШ. Висвітлено та інтерпретовано результати дослідної роботи у групах ДЮСШ з легкої атлетики. Сформульовано висновок про ефективність розроблених автором концептуальних засад організації виховного процесу ДЮСШ.

Ключові слова: виховний процес, організація, дослідна робота, ДЮСШ, легка атлетика.

Постановка проблеми. Дитячо-юнацькі спортивні школи (ДЮСШ) потенційно є одним з найбільш дієвих інструментів цілеспрямованого спортивного виховання дітей та юнацтва. Разом з тим, ефективність виховного процесу в ДЮСШ часто знижується в силу зневаги тренерами та адміністрацією ДЮСШ організацією виховного процесу. Таке нехтування часто ускладнює як прояв юним спортсменом своїх можливостей, так і реалізацію ним особистісного потенціалу в інших сферах життєдіяльності після активних занять спортом.

Аналіз останніх публікацій. Окремі аспекти організації виховного процесу у ДЮСШ висвітлені у ряді кандидатських і докторських дисертацій. Зокрема, інтерес становлять праці С. Авілікіної, К. Жукотинського, А. Сватьєва, О. Калюжної, В. Лисяк, О. Свириденко, Я. Сивохопа, у яких наголос робиться на фізичному розвитку, функціональному удосконаленні організму, навчанні виконанню спортивних вправ та рухів у процесі занять юних спортсменів у ДЮСШ. Утім, аналіз наявних публікацій показав, що до сьогодні, не приділено належної уваги організації виховного процесу у ДЮСШ. До того ж, організація виховного процесу, як результат цілеспрямованої діяльності суб'єктів ДЮСШ, не виступає необхідною вимогою у нормативних документах. Означені обставини обумовили актуальність спрямування наших наукових зусиль на розробку концепції організації виховного процесу в ДЮСШ.

Мета та завдання дослідження. Для перевірки припущення про ефективність організації виховного процесу ДЮСШ на визначених нами концептуальних положеннях у 2007-2013 рр. проведено дослідну роботу, завданнями якої стали: розроблення плану емпіричного дослідження; обґрунтування статистичних критеріїв для порівняння експериментальних даних; визначення експериментального та контрольного ДЮСШ, а також термінів і умов проведення дослідження; оцінювання рівню організованості виховної системи, а також рівню олімпійської культури вихованців експериментальних та контрольних ДЮСШ; аналіз результатів дослідження та формулювання висновків. Висвітлення результатів цієї роботи і виступає метою статті.

Результати дослідження. Перед усім, нами було сформульовано основну ідею, концепцію організації виховного процесу в ДЮСШ, наступним чином: організація виховного процесу в ДЮСШ – це діяльність адміністрації спортивної школи по створенню та впорядкуванню взаємодій всіх суб'єктів виховної системи на рівні окремо взятої навчально-тренувальної групи, в поєднанні із забезпеченням умов для дотримання тренерами-викладачами певної пріоритетності методів і цільових орієнтирів виховної роботи в різних ситуаціях навчально-тренувального процесу [7].

Наша концепція розгортається в ряді концептуальних положень.

Перше концептуальне положення про те, що першочерговим завданням організації виховного процесу в ДЮСШ виступає створення локальної виховної системи на рівні окремої навчально-тренувальної групи. Ця система інтегрує комплекс виховних цілей, суб'єктів виховного процесу (тренер-викладач, вихованці), відносини між ними (системні зв'язки між тренером та колективом, вихованцями та тренером, відносини в колективі), а також освоєну середу, компонентами якої можуть виступати: місце проведення тренувань і змагань, сім'я вихованця та ін.

Друге концептуальне положення про те, що основою організації виховного процесу в ДЮСШ має стати створення умов для інтеріоризації вихованцями цінностей олімпізму і формування на їх основі системи особистісних диспозицій у складі ментального габітусу, яка розуміється нами як олімпійська культура особистості.

Третє концептуальне положення стосується забезпечення умов для оволодіння тренерами-викладачами знань про виховний процес. Відповідно до цього положення, ключовою умовою оволодіння тренерами-викладачами необхідними знаннями є систематичне і обов'язкове підвищення кваліфікації у профільному вищому навчальному закладі. Роль закладу освіти в організації виховного процесу ДЮСШ, полягає у знайомстві тренерів-викладачів із теоретичною основою виховного процесу.

Провідна роль адміністрації ДЮСШ в діяльності, спрямованій на формування виховної системи школи, а так само олімпійської культури вихованців, визначає зміст *четвертого концептуального положення* – про необхідність методичного забезпечення виховного процесу школи на основі впровадження: методики створення виховної системи, методики виховання олімпійської культури та методики визначення ефективності виховного процесу. При цьому, з боку адміністрації ДЮСШ діяльність з організації виховного процесу виражається, перш за все, у забезпеченні дотримання тренерами-викладачами певної пріоритетності методів і цільових орієнтирів виховної роботи в різних ситуаціях навчально-тренувального процесу, а також контролю ефективності цього процесу.

Основною гіпотезою дослідження виступило припущення про те, що впровадження означених положень у практику, підвищить ефективність організації виховного процесу у ДЮСШ.

Стрижневою ланкою нашої дослідної роботи стало емпіричне дослідження, в основу якого було покладено один з квазіекспериментальних планів [4], а саме, "план для еквівалентних груп". Сутність цього плану полягала у порівнянні результативних ознак (залежні змінні) у незалежних групах спеціалізованої базової підготовки експериментального та контрольного ДЮСШ на початку та наприкінці впровадження в експериментальному ДЮСШ авторських методичних напрацювань (незалежна змінна) [3; 5; 8].

У нашому дослідженні результативними ознаками виступили: по-перше, зв'язки (відношення) між суб'єктами виховної системи ДЮСШ, а саме: рівень згуртованості колективу, ціннісна єдність колективу, відношення між тренером та колективом; по-друге, рівень розвитку олімпійської культури вихованців ДЮСШ. Незалежною змінною виступив спосіб організації виховного процесу у ДЮСШ. При цьому вихованці ДЮСШ, які приймали участь у дослідженні, підлягали впливу незалежної змінної у двох варіантах:

– у першому варіанті – організація виховного процесу відбувалася на засадах існуючих традицій (контрольна ДЮСШ);

– у другому варіанті – організація виховного процесу відбувалася у повній відповідності до авторського концептуального задуму (експериментальна ДЮСШ).

Загалом, експериментальна робота тривала 6 років (з 2007 р. по 2013 р.).

Для встановлення відмінностей між вихованцями експериментального та контрольних ДЮСШ, а також для встановлення динаміки результативної ознаки, нами використано статистичний критерій Манна-Уїтні (U критерій) (нульова гіпотеза (H₀): рівень ознаки у другій вибірці не нижче рівня ознаки у першій вибірці; альтернативна гіпотеза (H₁): рівень ознаки у другій вибірці нижче рівня ознаки у першій вибірці). Нижній показник статистичної достовірності відповідав інтервалу довіри 95% (рівню значущості $p \leq 0,05$) [2].

Експериментальним навчальним закладом у нашому дослідженні стала ДЮСШ 10 м. Запоріжжя. Дослідна робота у цій ДЮСШ включала повномасштабну реалізацію авторського концептуального задуму. Зокрема, інноваційні зміни в організації виховного процесу торкалися груп з легкої атлетики.

Контрольною ДЮСШ визначено СДЮШОР з легкої атлетики СК "Металург" м. Запоріжжя. Організація виховного процесу у цій ДЮСШ нічим не відрізнялася від такої організації у більшості спортивних шкіл нашої країни.

Вибірки у контрольному і експериментальних ДЮСШ вирівнювалися за параметрами статі. При цьому, у силу того, що групи належали до етапу спеціалізованої базової підготовки, рівень спортивної майстерності, а також вік вихованців були приблизно однакові. Кількість вихованців у кожній з незалежних вибірок складала – 16 осіб (8 дівчат та 8 юнаків).

Вимірювання результативних ознак в експериментальному та контрольних ДЮСШ здійснювалися з використанням наступних методик:

– для встановлення рівню сформованості олімпійської культури – авторська методика діагностики відношення юного спортсмена до цінностей олімпійської культури;

– для встановлення ступеню сформованості виховної системи – модифікована методика "Ціннісно-орієнтаційна єдність групи" (ЦОЄ) [6], методика встановлення індексу групової згуртованості Сішора (ІГЗ) [1, с. 75], шкала "Тренер – спортсмен" Ю. Ханіна та А. Самбулова [9, с. 155].

Відзначимо, що обробка даних у нашій експериментальній роботі відбувалася з використанням програмного пакету Statistica 6.

Нижче представлені результати вимірювання **результативних ознак**, а також інтерпретація отриманих даних.

Порівняння за критерієм Манна-Уїтні даних про відношення до компонентів олімпійської культури вихованців експериментальної та контрольної ДЮСШ, отриманих за допомогою авторського опитувальника у 2007 році не виявило статистично достовірної різниці. Означене свідчить про те, що у вихованців ДЮСШ не було відмінностей у відношенні до жодного з компонентів олімпійської культури, а також загальному відношенні до олімпійських цінностей.

Такі результати були очікуваними, оскільки юні спортсмени, які брали участь у дослідженні, не мали суттєвих відмінностей за статтю, віком, спортивною кваліфікацією та іншими параметрами. Іншими словами, встановлені факти ще раз підтвердили гомогенність вибірок вихованців ДЮСШ.

Порівняння за критерієм Манна-Уїтні відношення до компонентів олімпійської культури спортсменів експериментальної та контрольної ДЮСШ у 2013 році виявило статистично значущі відмінності за всіма

шкалами опитувальника. Означене вказало на те, що в експериментальній ДЮСШ процес формування олімпійської культури був більш ефективний ніж в контрольній.

Подальшим кроком нашого дослідження стало дослідження динаміки відношення до олімпійських цінностей вихованців експериментальної та контрольної ДЮСШ. Результат порівняння цього відношення у 2007 та 2013 роках представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Динаміка відношення до цінностей олімпійської культури вихованців експериментальної та контрольної ДЮСШ

ДЮСШ	Сума рангів		U[2;16]	P-рів.	Стат. гіп.
	2007	2013			
Відношення спортсмена до свого здоров'я та тіла, "тілесного Я"					
Контрольна	250,0	278,0	114,0	0,60	H ₀
Експериментальна	174,5	353,5	38,5	0,0007	H ₁
Відношення спортсмена до свого внутрішнього світу, "душевного Я"					
Контрольна	239,5	288,5	103,5	0,36	H ₀
Експериментальна	172,0	356,0	36,0	0,0005	H ₁
Відношення спортсмена до моральних цінностей					
Контрольна	256,0	272,0	120,0	0,76	H ₀
Експериментальна	212,5	315,5	76,5	0,052	H ₀
Відношення спортсмена до культури поведінки					
Контрольна	274,0	254,0	118,0	0,71	H ₀
Експериментальна	207,0	321,0	71,0	0,0317	H ₁
Відношення спортсмена до соціально важливої діяльності					
Контрольна	243,0	285,0	107,0	0,43	H ₀
Експериментальна	205,0	323,0	69,0	0,0262	H ₁
Відношення спортсмена до свого "духовного Я"					
Контрольна	251,5	276,5	115,5	0,64	H ₀
Експериментальна	184,5	343,5	48,5	0,0027	H ₁
Загальне відношення спортсмена до цінностей олімпійської культури					
Контрольна	252,0	276,0	116,0	0,65	H ₀
Експериментальна	165,5	362,5	29,5	0,0002	H ₁

У таблицях 1, 3, 4 у стовпчику "U" наведено емпіричне значення критерію Манна-Уїтні; у стовпчику "Стат. гіп." наведено результат прийняття статистичної гіпотези.

Як видно з таблиці 1, у контрольній ДЮСШ динаміка результатів, отриманих за авторським опитувальником не має статистично підтверженого характеру за жодною з шкал. Разом з тим, в експериментальній ДЮСШ така динаміка спостерігається за більшістю шкал, а також за підсумковою шкалою. Відзначимо, що виключення складає шкала "Відношення спортсмена до моральних цінностей", за якою динаміка хоча й має виражений характер, але не може вважатися статистично достовірною на прийнятому рівні значущості. Отримані результати вказують на те, що процес розвитку олімпійської культури був більш ефективним в експериментальному ніж у контрольному ДЮСШ.

З метою встановлення ступеню сформованості виховної системи у 2007 та 2013 рр., нами було схарактеризовано ціннісно-орієнтаційну єдність групи, визначено індекс групової згуртованості, а також характер відношень між тренером та спортсменами у незалежних вибірках експериментальної та контрольної ДЮСШ.

Встановити зміни у ціннісній єдності груп експериментальної та контрольної ДЮСШ нам дозволило зіставлення значення коефіцієнту конкордації Кендалла, отриманих у результаті обробки бланків модифікованої методики ЦОС у 2007 та 2013 роках (табл. 2).

**Коефіцієнт конкордації даних, отриманих в експериментальній та контрольній ДЮСШ
за модифікованою методикою ЦОЄ**

ДЮСШ	Коефіцієнт конкордації Кендалла W			
	Я	Інші	Партикулярне	Вище
2007				
Контрольна	0,19	0,14	0,11	0,45
Експериментальна	0,27	0,23	0,27	0,26
2013				
Контрольна	0,37	0,43	0,24	0,45
Експериментальна	0,76	0,80	0,77	0,61

Відзначимо, що при аналізі отриманих даних, ми виходили з наступних міркувань: у разі, якщо $W < 0,2-0,4$ – узгодженість думок респондентів є слабкою; $W = 0,4-0,5$ – узгодженість є задовільною; $W > 0,6-0,8$ – узгодженість думок є високою.

Як бачимо з таблиці 4, коефіцієнт конкордації думок респондентів контрольної та експериментальної ДЮСШ у 2007 році по відношенню до всіх груп цінностей, вказує на те, що узгодженість їх думок є низькою або задовільною. При цьому, за більшістю груп цінностей в експериментальній ДЮСШ узгодженість є дещо вищою, ніж у контрольній.

У 2013 році між коефіцієнтами конкордації думок респондентів контрольної та експериментальної ДЮСШ спостерігаються виражені відмінності: якщо в контрольній ДЮСШ за всіма групами цінностей коефіцієнти конкордації відповідають задовільному або слабкому рівню узгодженості думок, то в експериментальній ДЮСШ ці коефіцієнти вказують на високу узгодженість думок респондентів.

Слід відзначити, що у рейтингу цінностей вихованців експериментальної ДЮСШ ті цінності, що було визначено нами як цільові при розвитку олімпійської культури, займали більш високі позиції. Зокрема: у групі "Я" верхні чотири позиції рейтингу зайняли: "фізичне здоров'я", "краса внутрішнього світу", "краса тіла", "інтелект"; у групі цінностей "Інші" – "моральність", "культурність поведінки", "повага до інших людей", "чесність"; у групі "Діяльність" – "працьовитість", "сумлінність", "вміння планування діяльності", "відповідальність"; у групі "Вище" – "цілеспрямованість", "активність", "сила духу", "самостійність". У контрольній ДЮСШ верхні позиції рейтингу займали "випадкові" цінності.

Встановлений факт вказує на те, що групу вихованців експериментального ДЮСШ на етапі дослідження, що відповідає 2013 р. можна вважати згуртованою спільністю. При цьому, цінності, що утворюють цю спільність, відповідають олімпійським ідеалам. У контрольній ДЮСШ рівень ціннісно-орієнтаційної єдності групи значно нижчий, а характер цінностей відрізняється від олімпійських ідеалів.

Наступним параметром сформованості виховної системи у нашому дослідженні виступив індекс групової згуртованості Сішора. Результат порівняння даних, отриманих в експериментальній та контрольній ДЮСШ за методикою ПЗ на початковому та кінцевому етапах дослідження у 2007 та 2013 рр. поданий у таблиці 3.

Таблиця 3

**Порівняння значення індексу групової згуртованості, отриманого
в експериментальній та контрольній ДЮСШ**

Рік	Сума рангів		U[2;16]	P-рів.	Стат. гіп.
	Контрольна ДЮСШ	Експериментальна ДЮСШ			
2007	269,5	258,5	122,5	0,836	H0
2013	158	370	22	0,0001	H1

Як бачимо за таблиці 3, у 2007 році відмінностей між групами в індексі групової згуртованості, який характеризує відношення спортсменів до своєї команди статистичної немає на прийнятному рівні значущості. Табличні дані також свідчать про те, що у 2013 році відмінності між значеннями індексу групової згуртованості набувають статистично значущого характеру.

Встановлений факт вказує на те, що у виховній системі експериментального ДЮСШ під впливом авторських методик відбувся виражений розвиток зв'язків у напрямку спортсмен – спортсмен. У контрольній ДЮСШ такого розвитку не відбулося.

Останнім параметром сформованості виховної системи ДЮСШ виступили результати оцінки взаємин між тренером і спортсменами з використанням шкали "Тренер – спортсмен" Ю. Ханіна і А. Стамбулова. Результати порівняння даних, отриманих в експериментальній та контрольній ДЮСШ у 2007 та 2013 рр. подані у табл. 4.

Порівняння даних, отриманих в експериментальному та контрольному ДЮСШ за шкалою "Тренер – спортсмен"

Компонент відношення до тренера	Сума рангів		U[2;16]	p-рів.	Стат. гіп.
	Контрольна ДЮСШ	Експериментальна ДЮСШ			
2007					
Гностичний	275,5	252,5	116,5	0,66	H0
Емоційний	268,5	259,5	123,5	0,87	H0
Поведінковий	271,0	257,0	121,0	0,79	H0
Загальне відношення	271,5	256,5	120,5	0,78	H0
2013					
Гностичний	192,5	335,5	56,50	0,007	H1
Емоційний	192,0	336,0	56,00	0,007	H1
Поведінковий	185,0	343,0	49,00	0,003	H1
Загальне відношення	192,0	336,0	56,00	0,007	H1

Як бачимо з таблиці 4, у 2007 р. між вихованцями контрольного та експериментального ДЮСШ не виявлено відмінностей за жодним компонентом відношення до свого тренера. Не виявлено також відмінностей за підсумковою шкалою методики. У 2013 р. такі відмінності відмічаються на рівні значущості $p \leq 0,05$.

Встановлені факти свідчать про те, що в експериментальній ДЮСШ відношення вихованців до різних аспектів діяльності тренера як на індивідуальному, так і на груповому рівні більш позитивне, ніж у контрольній ДЮСШ. При цьому узагальнений "портрет" тренера, "намальований" вихованцями контрольної ДЮСШ за декількома окремими компонентами міжособистісної взаємодії свідчить про слабкі зв'язки у виховній системі за напрямком "спортсмен – тренер".

Висновки. Таким чином, дані, отримані у ході емпіричного дослідження засвідчили наступне.

1) Процес розвитку олімпійської культури був більш ефективним в експериментальному ніж у контрольному ДЮСШ, на що вказують наступні факти:

– при порівнянні за критерієм Манна-Уїтні ($p \leq 0,05$) даних, отриманих за допомогою авторського опитувальника, у контрольній та експериментальній ДЮСШ у 2007 році не виявлено відмінностей у відношенні до жодного з компонентів олімпійської культури, а також загальному відношенні до олімпійських цінностей. У 2013 році між даними, отриманими у контрольній та експериментальній ДЮСШ за всіма шкалами опитувальника відзначено відмінності на прийнятному рівні значущості;

– у контрольній ДЮСШ динаміка даних, отриманих за авторським опитувальником не має статистично підтвердженого характеру за жодною зі шкал. Разом з тим, в експериментальній ДЮСШ така динаміка спостерігається за більшістю шкал, а також за підсумковою шкалою.

2) В експериментальній ДЮСШ відбулись зміни у рівні сформованості виховної системи, на що вказують такі факти:

– аналіз коефіцієнтів конкордації Кендалла, отриманих в експериментальному та контрольному ДЮСШ за модифікованою методикою ЦОЄ свідчить про те, що група вихованців експериментальної ДЮСШ у 2013 р. є згуртованою спільністю (на відміну від етапу дослідження, що відповідає 2007 р.). При цьому, цінності, що є основою цієї спільності, відповідають олімпійським ідеалам. У контрольній ДЮСШ у 2013 р. рівень згуртованості значно нижчий, а характер цінностей не відповідає олімпійським ідеалам;

– порівняння за критерієм Манна-Уїтні відношення спортсменів до своєї команди, визначеного за методикою ІГЗ у 2007 р. засвідчило, що статистично значущої відмінності між контрольною та експериментальною ДЮСШ немає. У 2013 році відмінності між значеннями індексу групової згуртованості набувають статистично значущого характеру, що вказує на більш виражені зв'язки в напрямку "спортсмен – спортсмен" у виховній системі експериментального ДЮСШ;

– порівняння за критерієм Манна-Уїтні даних, отриманих в експериментальному та контрольному ДЮСШ за шкалою "Тренер – спортсмен" у 2007 р. не виявило відмінностей за жодним компонентом відношення вихованців до свого тренера. У 2013 р. такі відмінності відмічаються на рівні значущості $p \leq 0,05$, що вказує на більш виражені зв'язки у напрямку "спортсмен – тренер" у виховній системі експериментального ДЮСШ.

Встановлені факти свідчать про те, що в експериментальному ДЮСШ, на відміну від контрольного ДЮСШ, організація виховного процесу є більш ефективною, підтверджуючи тим самим основну гіпотезу дослідження.

Дані, отримані у дослідженні дозволяють зробити припущення про кореляцію між рівнем олімпійської культури вихованців та параметрами сформованості виховної системи ДЮСШ. Перевірку цього припущення вважаємо перспективним напрямком *подальших наукових пошуків*.

Використані джерела

1. Волков И. П. Практикум по спортивной психологии / И. П. Волков. – М.: ФиС, 2002. – 288 с.
2. Грабарь М.И. Применение математической статистики в педагогических исследованиях. Непараметрические методы / М.И. Грабарь, К.А. Краснянская – М. : Педагогика, 1977. – 136 с.
3. Гудвин Д. Исследование в психологии: методы и планирование / Д. Гудвин. – СПб.: Питер, 2004. – С. 248.
4. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология: Учебник для вузов / В. Н. Дружинин. – 2-е изд., доп. – СПб.: Питер, 2003. – 319 с: ил. – (Серия "Учебник для вузов").
5. Зароченцев К.Д. Экспериментальная психология / К.Д. Зароченцев, А.И. Худяков. – М. : ТК Велби : Проспект, 2005. – 208 с.
6. Кондратьев М.Ю. Подросток в замкнутом круге общения / Кондратьев М.Ю. – М. – Воронеж: НПО "МОДЭК", 1997. – 335 с.
7. Мазин В.Н. Основные положения концепции организации воспитательного процесса в ДЮСШ / В.Н. Мазин // Педагогіка формування творчої особистості у вищій та загальноосвітній школах : Зб. наук. пр. / Редкол.: Т.І. Сущенко (відп. ред.) та ін. – Київ-Запоріжжя. – 2013. – № 33 (86). – С. 240-249.
8. Сидоренко Е.В. Методы математической обработки в психологии / Е.В. Сидоренко. – СПб. : Речь, 2000. – 350 с. : ил.
9. Ханин Ю. Л. Психология общения в спорте / Ханин Ю. Л. – М.: ФиС, 1980. – 208 с.

Mazin V.

RESULTS OF SCIENTIFIC RESEARCH ABOUT ORGANIZING OF EDUCATIONAL PROCESS IN TRACK AND FIELD ATHLETICS GROUPS OF YOUTH SPORTS SCHOOL

Main points of the author's idea about organizing of education in track and field athletics groups of Youth Sports School are depicted in the article. The research deals with stages of experimental procedure aimed to check efficiency of conceptual foundation of education in Youth Sports School organizing, as a theory suggested by the author. The author proves that expedient analysis tools in the research are: a complex of his own methodological statements of defining a young sportsman attitude to Olympic sport values, modified methodology 'Axiological and focused cohesion of group', methodology of defining group cohesiveness index by Seashore, scale 'Coach – Sportsman' by scientists Khanina J. and Stambulov A. It is established a point of using Mann-Whitney criteria as a main statistics procedure of data processing during the investigation. Membership both control and treatment groups is revealed in the article. The author displays and renders the results of the experiments in track and field athletics groups of Youth Sports School. It is stressed that, firstly, the process of Olympic values or Olympic culture background development of students of the tested Youth Sports School is more effective than in control Youth Sports School; secondly, level of educational system organizing in the tested Youth Sports School at the end of investigation was much higher than in the control Youth Sports School. Discovered set of facts is a basis of the conclusion about practicability of author's suggestions promotion in organizing of education in school practice of Youth Sports School. The author believes that proving of hypothesis of correlation between level of Olympic culture background development of young sportsmen and level of educational system organizing in Youth Sports School is considered to be promising and needs to be investigated.

Key words: *educational process, organizing, scientific research, Youth Sports School, track and field athletics.*

Стаття надійшла до редакції 11.07.2014 р.